

Tuomas Ruohola

LIIKETOIMINTASUUNNITELMA SOSIAALI- JA TERVEYSALAN
YRITYKSELLE

Liiketalouden koulutusohjelma
2017

LIIKETOIMINTASUUNNITELMA SOSIAALI- JA TERVEYSALAN YRITYKSELLE

Ruohola, Tuomas
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Joulukuu 2017
Sivumäärä: 32
Liitteitä:

Asiasanat: yrityksen perustaminen, osa-aikayrittäjyys, fysioterapia, hieronta

---

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa hieronta- ja fysioterapiayrityksen perustamista sekä laatia perustettavalle yritykselle liiketoimintasuunnitelma. Yrittäjyys on aluksi osa-aikaista, joten liiketoimintasuunnitelma on laadittu lyhyen liiketoimintasuunnitelmamallin mukaan.

Työn tutkimusosan tarkoituksena oli selvittää, mitä kaikkea tulee ottaa huomioon yritystä perustettaessa, mitä ominaispiirteitä yleisimpiin yritysmuotoihin liittyy, miten verotus toimii sekä mitä asioita nimenomaan sosiaali- ja terveysalan yritystä perustettaessa tulee huomioida. Teoriapohjaa rakennettiin vahvasti perustuen lainsäädäntöön ja kirjalliseen sekä internet-pohjaiseen aineistoon.

Työn lopputuotoksena laadittiin kirjoittajan liikeideaan perustuva liiketoimintasuunnitelma. Tuotoksena syntynyt liiketoimintasuunnitelma muodostaa puitteet alkavalle osa-aikaisesti toimivalle hierontayritykselle. Myöhemmin toimintaa voidaan laajentaa fysioterapiayritykseksi, kun kirjoittaja valmistuu fysioterapeutiksi näillä näkymin vuonna 2021.

Tätä liiketoimintasuunnitelmaa on myös helppo laajentaa täysmittaiseen liiketoimintasuunnitelmaan niin tarvittaessa. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi laajentuminen, jolloin toimintaan saatettaisiin tarvita rahoitusta. Nykyisellään liiketoimintasuunnitelma on liian suppea tällaiseen projektiin, mikä olikin kirjoittajan ja yrityksen perustajan idea osa-aika yrittäjyyden ajalle ainakin fysioterapiakoulutuksen ajan.

Kirjoittaja käyttäisi todennäköisesti perustettavaa yritystä myös sijoitustoimintaan. Tällaista sijoitustoimintaa olisi muun muassa arvopaperisijoittaminen, enkelisijoittaminen sekä vuokraustoiminta. Sijoitustoiminta olisi todella pienimuotoista, eikä siihen tästä syystä tutkimusosassa tai liiketoimintasuunnitelmassa enempää keskitytä.

Opinnäytetyössä laadittua liiketoimintasuunnitelmaa ei ole julkaistu tässä versiossa.

BUSINESS PLAN FOR A COMPANY IN SOCIAL AND HEALTH CARE INDUSTRY

Ruohola, Tuomas

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

December 2017

Number of pages: 32

Appendices:

Keywords: founding a company, part-time entrepreneurship, physiotherapy, massage

---

The purpose of this functional thesis was to compile a business plan for a planned massage and physiotherapy company. Entrepreneurship is done only as a part time at the beginning and therefore the business plan is made according to a short business plan model.

The aim of the theory part is to look into the most relevant subjects when establishing a company, especially a health care company, in which there are more liabilities and laws to be considered. To name a few, the subjects that are mentioned in the theory part are related to different kinds of company forms, specialties in the health care industry, taxing and what generally needs to be taken care of when finding a company. The theory part is based on legislation both written, and internet based material.

As the productive part was the business plan, that is based on the writer's business idea, formed. The business plan gives a good base and directions to establish and operate a massage company as a part-time entrepreneur. Later, when the writer is graduated as a physiotherapist, can the business be expanded to a physiotherapy company estimated in the year 2021.

The business plan can easily be modified into a full-scale business plan if needed. This might come into question when maybe expanding the business and there could be a need for funding the operations or the purchases. As the business plan stands now it is clearly too compact compared with full-scale business operations. However, this was the idea of the author of this thesis and the founder of the company as the company will operate only as a part-time, if at all, during the physiotherapy studies.

The writer would use the planned company also for investing purposes. The investing would include stock trading, business angel investing and renting. The investing part of the company's operations would be minimal and therefore the matter is not taken into more consideration in the theory part nor the business plan.

The business plan drafted in this thesis is not disclosed in this version.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TUTKIMUKSEN VALINTA, TAVOITTEET JA MENETELMÄT.....	6
2.1	Työn rajaus ja tavoitteet.....	6
2.2	Tutkimusongelma ja -menetelmä.....	7
3	YLEISTÄ ASIAA YRITTÄJYYDESTÄ	8
3.1	Yrittäjyys Suomessa.....	8
3.2	Yrittäjästä yleisesti.....	9
3.3	Yrityksen perustaminen	10
3.4	Yritysmuodoista yleisesti.....	11
3.4.1	Toiminimi.....	12
3.4.2	Avoin- ja kommandiittiyhtiö.....	13
3.4.3	Osakeyhtiö	14
3.5	Liikeidea.....	15
3.6	Liiketoimintasuunnitelma.....	16
4	YRITTÄJÄN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT, REKISTERIT JA JÄRJESTELMÄT	16
4.1	Yrittäjän eläkevakuutus	16
4.2	Työttömyysturva	17
4.3	Erilaiset rekisterit ja järjestelmät	18
4.3.1	Yritys- ja yhteistötietojärjestelmä.....	18
4.3.2	Arvonlisärekisteri	18
4.3.3	Ennakkoperintärekisteri.....	19
5	ARVONLISÄVERO JA VEROTUS	19
5.1	Yleistä arvonlisäverosta	19
5.2	Arvonlisäveron määrä	20
5.3	Verotus	22
5.3.1	Yleistä verotuksesta	22
5.3.2	Veron määrä.....	23
6	HIEROJA- JA FYSIOTERAPEUTTI YRITTÄJÄN AMMATINPIIRTEET	24
6.1	Terveystieteiden ammattihenkilöiden yleiset velvollisuudet.....	24
6.2	Keitä ovat fysioterapeutit ja mitä on fysioterapia?.....	26
6.3	Fysioterapeutin eettiset ohjeet	26
7	LIIKETOIMINTASUUNNITELMA PERUSTETTAVALLE YRITYKSELLE	28
8	YHTEENVETO JA POHDINTA	29
	LÄHTEET.....	31

1 JOHDANTO

Olen pitkään suunnitellut oman yrityksen perustamista. Olen miettinyt tätä asiaa säännöllisen epäsäännöllisesti noin kahden vuoden ajan. Viime vuosina ajatus on kuitenkin voimistunut ja tästä syystä tämä työkin valmistuu.

Yritystä en aikaisemmin ole perustanut, koska en keksinyt mitään liiketoimintaa, joka olisi realistinen, suhteellisen helposti toteutettavissa eikä vaatisi liikaa omaa pääomaa. Vakituinen työsuhteeni on myös osaltaan aiheuttanut sen, ettei ihan keski-verta liikeideaa kannata alkaa ajaa läpi, sillä omista veloista ja vastuista on aina selvittävä eikä niin sanotusta turvallisuuden tunteesta ole helppo luopua.

Nyt vuonna 2017 kuitenkin aloitin fysioterapiaopinnot, mistä syystä voin tulevaisuudessa toimia yrittäjänä helposti nykyisen vakituisen työn ohella tai kenties tehdä fysioterapiatyötä vakituisestekin niin halutessani. Lisäksi vuosien saatossa olen sijoittanut säästöjäni hyvin, mistä johtuen minulle on kertynyt ihan kelvollinen sijoitusomaisuus.

Näiden asioiden pohjalta minulle tuli ajatus, että nythän voin perustaa yrityksen jo ennen valmistumistani fysioterapeutiksi. Tällöin minulla olisi mahdollisuus alkaa tehdä osa-aikaisesti pienimuotoista hierontaa ja alkaa kenties sijoittaa varallisuutta yrityksen kautta näin saaden todennäköisesti paremman tuoton sijoituksille. Tätä selvittämään ja pohjustamaan sopii aivan mainiosti tämä tilaisuus tehdä opinnäytetyö tästä aiheesta, jolloin itsekin tulee enemmän perehdyttyä yrityksen perustamiseen, hierontayrityksen toiminnassa huomioitaviin vastuisiin sekä suunniteltua hyvä liiketoimintasuunnitelma tälle perustettavalle yritykselle.

Opinnäytetyön aiheena on tutustua yrityksen perustamiseen liittyviin aihealueisiin sekä laatia näiden tietojen pohjalta perustettavalle hieronta- ja fysioterapiayritykselle liiketoimintasuunnitelma. Työssä perehdytään myös sosiaali- ja terveystieteiden yrityksen perustamiseen liittyviin asioihin, jotka tulevat olemaan tärkeässä asemassa hieronta- ja fysioterapiayritystä perustettaessa.

Työn teoriaosa on koottu käytännössä kolmesta isommasta aiheesta: yrittäjyydestä, verotuksesta sekä hieronta- ja fysioterapiayrityksen ominaispiirteistä ja vaatimuksista. Näihin asioihin on tutustuttu kirjallisen ja internet-pohjaisen aineiston avulla, jonka pohjalta on laadittu tiivis ja monipuolinen kokonaisuus tukemaan liiketoimintasuunnitelman tekoa.

Näiden kolmen isomman aihealueen jälkeen ja niitä hyödyntäen laadin liiketoimintasuunnitelma, joka on tämän työn lopussa.

2 TUTKIMUKSEN VALINTA, TAVOITTEET JA MENETELMÄT

2.1 Työn rajaus ja tavoitteet

Tämä toiminnallinen opinnäytetyö valmistuu hieronta- ja fysioterapiayrityksen osa-aikatyöskentelyn näkökulmasta. Itse liiketoimintasuunnitelmassa ja laskelmissa ei oteta huomioon esimerkiksi ulkopuolisia rahoittajia, joiden mielipiteillä ja vaatimuksilla voisi olla merkitystä perustettavan yrityksen toimintaan liittyen. Lisäksi usein yrityksen perustaminen edellyttää jonkin suuruista ulkopuolista rahoitusta, mutta tässä vaiheessa perustettava yritys ei tällaista tarvitse. Edellä mainituista asioista johdun valmistuva liiketoimintasuunnitelma on niin sanottu lyhennetty liiketoimintamalli, eikä se vastaa suurten, esimerkiksi julkisten osakeyhtiöiden, tarpeita, vaan se soveltuu osa-aikaisesti toimivalle yrittäjälle.

Opinnäytetyön teoriaosan tavoitteena on kerätä riittävä teoriatausta yrityksen perustamisesta, hierontayrityksen omintakeisista vastuista sekä liiketoimintasuunnitelman tekemisestä. Tätä teoriapohjaa vasten teen liiketoimintasuunnitelman perustettavaa yritystä varten. Tämän kaiken jälkeen tiedän, onko tällaisessa tilanteensa järkevää perustaa osakeyhtiötä hierontaa, fysioterapiaa ja mahdollista sijoittamista varten.

Esiin tuodut asiat, esimerkiksi liiketoimintasuunnitelma-, yrittäjyyden perusasioita tai osakeyhtiöstä tarkemmin -osioissa ovat soveltuvia tämän työn aiheeseen. Tutkimuksessa esiin nousseet seikat, kuten yrittäjyyden perusasiat tai yritysmuodot, voidaan esittää suppeasti.

2.2 Tutkimusongelma ja -menetelmä

Opinnäytetyön tutkimusongelmana on lyhykäisyydessään se, onko hieronta- ja fysioterapiayritystä mielekäästä perustaa tässä kirjoittajan elämänvaiheessa ja mikäli se perustettaisiin, mikä yhtiömuoto olisi tälle paras vaihtoehto kulurakenteen ja vaivan kannalta.

Tutkimusmenetelmänä käytettiin perehtymistä osakeyhtiön sekä sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustamiseen liittyviin tärkeihin asioihin. Tärkeitä asioita ovat tässä työssä niitä, joihin yrityksen perustaja haluaa keskittyä ja kokee tarpeelliseksi liiketoimintansa käynnistämiseksi. Näihin asioihin saadakseni vastauksen, keräsin laajan teoreettisen aineiston. Tätä teoreettista aineistoa analysoiden ja tutkien koostin opinnäytetyön napakan teoriaosan.

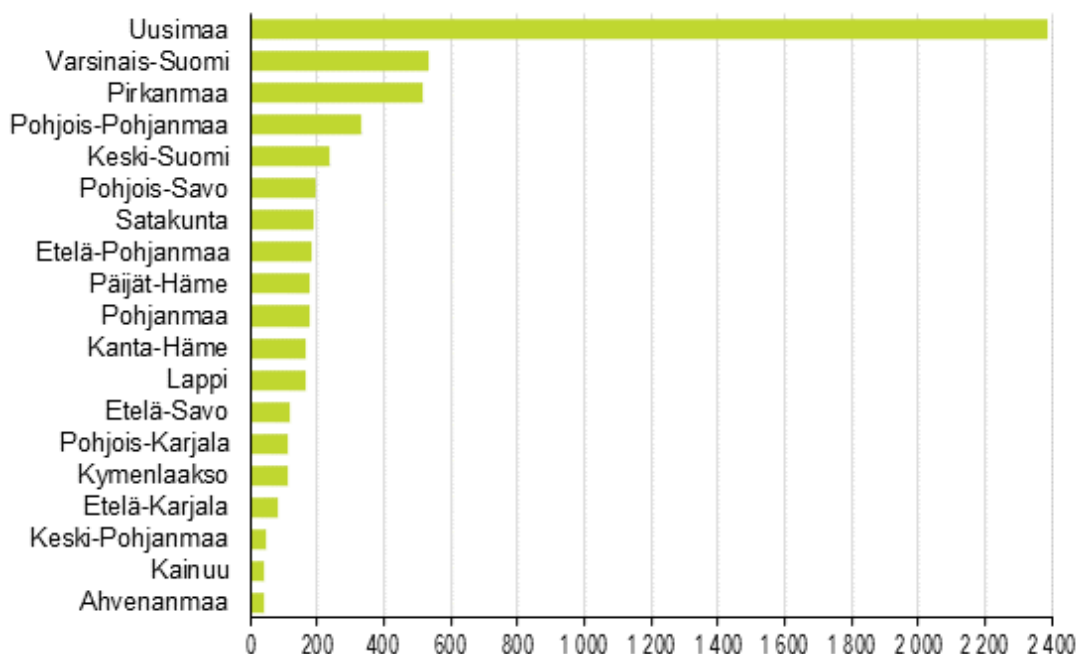
3 YLEISTÄ ASIAA YRITTÄJYYDESTÄ

3.1 Yrittäjyys Suomessa

Vuonna 2015 Suomessa oli 360 051 yritystä. Näistä lähes 90 % on 0-4 työntekijän yrityksiä, eli niin sanottuja mikoyrityksiä ja mikro-, pieni- ja keskikokoisia yrityksiä (PK-yrityksiä), eli alle 250 työntekijän yrityksiä, lähes 99 %. (Tilastokeskuksen www-sivut 2017) Suomen suosituin yritysmuoto on osakeyhtiö 44 % osuudellaan (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2017).

Uusien yritysten perustaminen on kääntynyt nousuun kahden prosentin verran vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä ja lopettaneiden yritysten määrä lisääntyi 9,1 % vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä verrattuna edellisvuoteen. Konkurssien määrä väheni melkein 30 % tammi-huhtikuussa 2017 verrattuna vuoteen 2016. (Tilastokeskuksen www-sivut 2017)

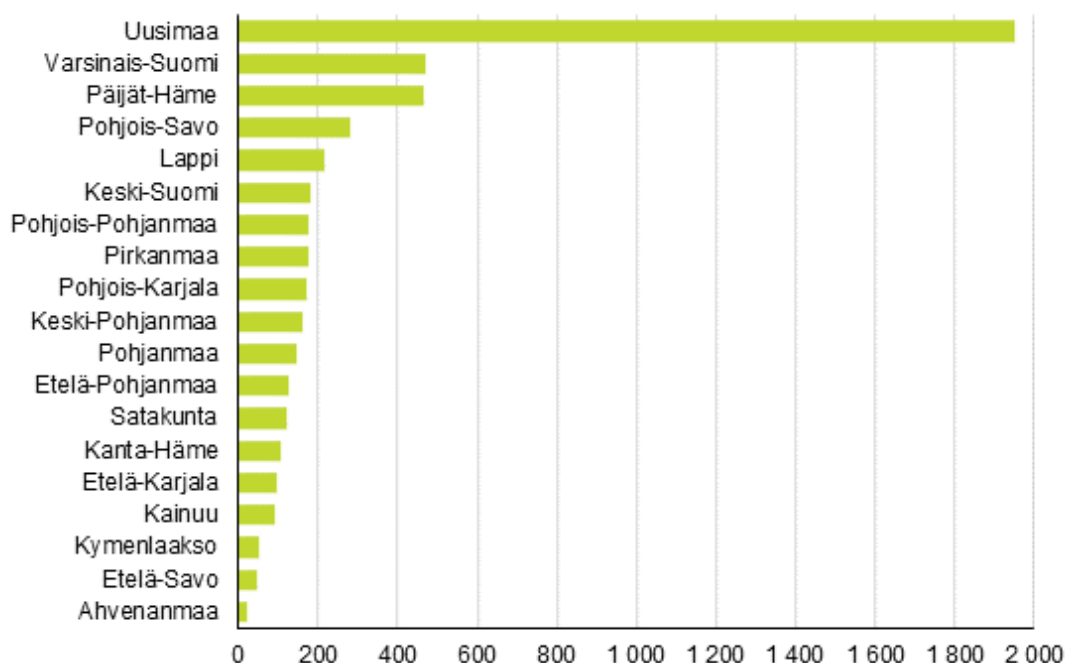
Kuva 1 Aloittaneet yritykset maakunnittain, 4. neljännes 2016

(Tilastokeskuksen www-sivu 2017)

Kuva 2 Lopettaneet yritykset maakunnittain, 3. neljännes 2016

(Tilastokeskuksen [www-sivut](http://www.sivut) 2017)

3.2 Yrittäjästä yleisesti

Yrittäjäksi ryhdytään yleensä, koska työskentely on vapaampaa, saa toteuttaa itseään ja on mahdollisuus rikastua (Keskuskauppakamari 2011, 7). Yrittäjyyttä voi suorittaa pää- tai sivutyönä ja lisäksi esimerkiksi osakasyrittäjänä tai franchising-yrittäjänä (NewCo Helsinki 2017).

Tavallisesti yrittäjä tunnistaa omat henkilökohtaiset ominaisuutensa tai tietotaitonsa tason ja kokee, että hänellä on kyky ryhtyä yrittäjäksi. Toisaalta, vaikka ei olisi omaa konkreettista osaamista, voi uudella yrittäjällä olla tunne jostain toimivasta liikeideasta, johon hän palavasti uskoo ja on valmis tekemään työtä tämän toteuttaakseen. Nämä molempien tyyppiset voimavarat ovat avainasemassa yrittäjyyttä mietittäessä. Yrittäjän ominaisuuksia tai tietotaitoa kuvaavia asioita voivat olla Keskuskauppakamarin vuoden 2011 nro 7 julkaisun mukaan muun muassa seuraavat: hyvä riskinoton ja epävarmuuden sietokyky, hyvä itsetuntemus, avoin ja kyselevä luonteenpiirre, kyky toimia yksin ja yhdessä, jatkuvasti mahdollisuuksia etsivä, kyky luoda suhteita ja käyttää niitä. Toisaalta syitä ryhtyä yrittäjyyteen voivat olla muun muassa tilaisuus

tai sattuma, esimerkiksi sukupolven vaihto yrittäjyydessä, tarjous tai toisen yrittäjän esimerkki (Yrittäjien Aina kannattaa yrittää –PowerPoint 4.8.2015, 8).

Toimiva ja hyvä liikeidea on kaiken yritystoiminnan menestymisen ehto. Tähän kun lisätään yrittäjän usko liikeideaan, paineensietokyky ja rohkeus, on yrittäjällä menestyksen mahdollisuudet käsissään. On tärkeää huomioida, että yleensä yrittäjyys vaatii myös henkilökohtaisesti hyvää taloutta, jotta yritys saa tarvitsemansa pääomat toiminnan käynnistämiseen, esimerkiksi tuotteiden valmistamiseen tai työvälineiden ostamiseen (Yrittäjien www-sivut 2017). Tuotteiden tai palvelun realistinen arviointi, näihin rahallisesti varautuminen ja toiminnan huolellinen suunnittelu parantavat menestymisen mahdollisuuksia (NewCo Helsinki 2017).

3.3 Yrityksen perustaminen

Yrityksen pystyy Suomessa perustamaan nykyisin internetissä, mikäli perustajajäsenillä on suomalainen henkilötunnus ja henkilökohtaiset pankkitunnukset sekä muut perustamisasiat käyvät vakiomuotoisina ja maksut hoidetaan heti (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2017). Lyhykäisydessään perustaminen vaatii oman liikeidean tai halun yritystoimintaa kohtaan, liiketoimintasuunnitelman laatimisen, yritysmuodon valinnan ja sen toiminnan luvanvaraisuuden sekä perustamisilmoituksen tekemisen yritystietojärjestelmään (YTJ) internetissä (Yritys-Suomen www-sivut 2017). Lisäksi yrityksen perustaminen vaatii myös hieman enemmän pääomaa, mikäli perustettava yritys on osakeyhtiö, tai liiketoiminnan aloittaminen vaatii kustannuksia (Keskuskauppakamari 2011, 12). YTJ opastaa yrityksen perustamiseen, eikä sitä voi tehdä puutteellisesti.

Yrityksen perustaminen lähtee käyntiin yrityksen perustamispäätöksestä. Tämä vaihe tarkoittaa sitä, että yrittäjä päättää alkaa suorittaa yritystoimintaa. Samaan aikaan yrittäjän tulisi miettiä mahdollisten yhteistyökumppanien hankkimista ja itselleen sopivaa yritysmuotoa sekä yrityksen toiminimeä. Hyvä yrityksen nimi on iskevä, kuvastaa yrityksen toimintaa sekä jää helposti mieleen (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2017).

Tämän jälkeen laaditaan perustamiskirjat, avataan pankkitili sekä osakeyhtiön tapauksessa maksetaan myös osakepääoma. Samalla toiminimi rekisteröidään. Perustamiskirjat ja toiminimen rekisteröinti on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen tai yhtiösopimuksen allekirjoituksesta.

Ennen toiminnan aloittamista yrittäjän tulee hakeutua ennakkoperintärekisteriin ja/tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Näihin rekistereihin ei ole aina pakko hakeutua. Rekistereistä enemmän kohdassa 4.3 Erilaiset rekisterit ja järjestelmät.

Toiminnan aloittamisen jälkeen mahdollisia toimenpiteitä ovat seuraavat: palkataan työntekijät sekä järjestetään heille pakolliset asiat (muun muassa työntekijän eläkevakuutus ja työehtosopimukset), järjestetään oma työttömyysturva, otetaan kuuden kuukauden sisällä yritystoiminnan aloittamisesta yrittäjän eläkevakuutus, järjestetään työterveyshuolto sekä yrittäjän vapaa-ajan vakuutukset.

Lisäksi perustamisilmoituslomakkeella välitetään yrityksen tiedot ja ilmoitetaan arvio ensimmäisen tilikauden liikevaihdosta sekä verotettavasta tulosta Verohallinnolle ennakkoveron määrittämistä varten (Holopainen 2016, 54). Yrityksen perustamisessa on monta prosessia, mutta kun yrityksen perustamisen tekee Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän kautta osoitteessa <https://www.ytj.fi/>, ohjaa järjestelmä perustajan läpi prosessin eikä perustamista voi tehdä väärin.

3.4 Yritysmuodoista yleisesti

Yritysmuotoja löytyy Suomesta useita. Kaikilla yritysmuodoilla onkin omanlainen omistajapohja, pääoman tarve sekä verotuskuviot. Myös riskit, hallinnointi, voitonjako ja sen nostaminen vaihtelevat yritysmuodosta riippuen. Mahdollisia yritysmuotoja ovat yksityinen elinkeinonharjoittaja (toiminimi), avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta. (Yritys-Suomen www-sivut 2017)

Tässä työssä ei käsitellä osuuskunta-yhtiömuotoa sen tarkemmin, sillä sen toimintaperiaate ei ole voiton tavoittelua eikä se tästä syystä tule sopimaan valittavaksi yri-

tysmuodoksi. Pellervo perustajan oppaan *www-sivuja 2017* mukauttaen ”osuuskunta ei tavoittele voittoa, vaan sen tarkoituksena on ylläpitää tai parantaa jäsenten taloudellista hyvinvointia ja täten se harjoittaa toimintaa jäsentensä eduksi.”

3.4.1 Toiminimi

Toiminimi on toiseksi yleisin yritysmuoto noin 34 % osuudellaan kaikista yritysmuodoista. Osakeyhtiö on yleisin. (Patentti- ja rekisterihallituksen *www-sivut 2017*)

Toiminimi, eli yksityinen elinkeinoharjoittaja, on yritysmuodoista yksinkertaisin niin verotuksen, toiminnan kuin aloittamisenkin suhteen. Tässä yritysmuodossa kaikki päätäntävalta on yrittäjällä itsellään, samoin kuin vastuu muun muassa otettavista veloista ja muista mahdollisista vastuista. Lisäksi yrityksen koko omaisuus ja mahdollinen voitto/tappio kuuluu yrittäjälle itselleen, mistä syystä hän voi nostaa ja käyttää varojaan helposti yksityisen- ja yrittäjäpuolen välillä. (Jylhä & Viitala 2007, 66) On kuitenkin muistettava, että yksityiset ja yrittäjän varat on kirjanpidon avulla pidettävä erillään. Toiminimen käyttämiä päätteitä voivat olla toiminimi, Tmi tai yksityisliike ja lainsäädännössä toiminimellä tarkoitetaan yrityksen nimeä. (Patentti- ja rekisterihallituksen *www-sivut 2017*)

Mikäli yksityinen elinkeinoharjoittaja harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa, hänen on tehtävä perustamisilmoitus kaupparekisteriin. Perustamisilmoitus täytyy myös tehdä, mikäli hän käyttää liiketoimintaan erillistä liiketilaa tai jos hänen palveluksessaan on muita henkilöitä kuin perheenjäsen, joiksi tässä tilanteessa luetaan aviopuoliso, alaikäinen tai holhouksenalainen lapsi tai lapsenlapsi. On kuitenkin suositeltavaa, että perustamisilmoitus tehdään aina, sillä tällöin yksityisoikeus toiminimeen yritystoiminnan nimenä varmistuisi. Perustamisilmoituksen kustannus on 75 euroa. (Patentti- ja rekisterihallituksen *www-sivut 2017*; Holopainen 2016, 64)

3.4.2 Avoin- ja kommandiittiyhtiö

Avoin- ja kommandiittiyhtiöt ovat henkilöyhtiöitä. Avoin yhtiö syntyy, kun vähintään kaksi henkilöä (yhtiömiestä) sopii elinkeinon harjoittamisesta yhteisen taloudellisen tarkoituksen saavuttamiseksi (Yrittäjien www-sivut 2017). Avoin yhtiö on rekisteröitävä kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun yhtiösopimus on allekirjoitettu ja tämä ilmoitus on tehtävä aina ennen liiketoiminnan aloittamista (Holopainen 2016, 68). Avoin yhtiö voidaan perustaa tilanteissa, joissa perustajahenkilöitä on vähintään kaksi ja toisella perustajista on asuin- tai kotipaikka Euroopassa. Mikäli näin ei ole, tulee lupa hakea erikseen Patentti- ja rekisterihallitukselta. Avointa yhtiötä ei myöskään voi perustaa lyhyitä urakoita varten, vaan elinkeinon harjoittamisen tarkoituksena on olla jatkuvaa. On huomioitavaa, että yhtiömiehet vastaavat avoimen yhtiön veloista ja sitoumuksista koko omaisuudellaan ja voivat joutua vastuuseen yksinään, jos toinen yhtiömiestä todetaan varattomaksi. Mikäli yhtiömiesten lukumäärä putoaa alle kahden eikä uutta yhtiömiestä tule tilalle vuoden kuluessa, avoin yhtiö katsotaan purkautuneeksi ja yritysmuoto muuttuu toiminimeksi. Avoimen yhtiön perustamisilmoituksen kustannus on 240 euroa. (Yrittäjien www-sivut 2017; Holopainen & Levonon 2008, 196; Jylhä & Viitala 2007, 66)

Kommandiittiyhtiö on toimintaperiaatteiltaan sama kuin edellä mainittu avoin yhtiö. Kuitenkin kommandiittiyhtiön perustaminen vaatii aina yhden vastuunalaisen- sekä äänettömän yhtiömiehen avoimen yhtiön kahdesta yhtiömiehestä poiketen. Vastuunalaisen yhtiömiehen vastuut ja velvollisuudet ovat samat kuin avoimessa yhtiössä, eli hän vastaa yhtiön veloista, toiminnasta ja vastuista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. Äänettömän yhtiömiehen vastuu rajoittuu hänen sijoittamaansa pääomaan, eikä hänellä yleisesti ole oikeutta osallistua yrityksen hallinnollisiin toimiin. Äänetön yhtiömiestä saa sovitun tuoton sijoittamalleen summalle eikä hänen tarvitse asua Euroopan alueella. Näistä kaikista voi toki poiketa, mutta näistä kaikista on oltava maininta yhtiösopimuksessa. (Onnistu yrittäjänä www-sivut 2017; Ilmoniemi ym. 2009, 76)

3.4.3 Osakeyhtiö

Osakeyhtiö on noin 44 % osuudellaan Suomen suosituin yritysmuoto (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2017). Tästä voikin päätellä, että lähes 80 % kaikista yrityksistä on joko osakeyhtiöitä tai toiminimiä, mikä tekee niistä selvästi yleisimmät yritysmuodot.

Henkilöyhtiöiden tapaan osakeyhtiö on aina ennen toiminnan aloittamista velvollinen tekemään ilmoituksen kaupparekisteriin. Tämä ilmoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluttua yhtiön perustamissopimuksen allekirjoittamishetkestä (Holopainen 2016, 70). Osakeyhtiön perustamishetkellä on maksettava vähintään 2500 euron vähimmäisosakepääoma, jota vastaan on synnyttävä vähintään yksi osake (Keskuskaupakamari 207, 17). Osakepääoman voi maksaa myös apporttina, eli muuna kuin rahana tehtynä sijoituksena, esimerkiksi kiinteällä omaisuudella. Lisäksi osakeyhtiön perustamisilmoitus maksaa 330 euroa (Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2017).

Osakeyhtiö on pääomayhtiö ja henkilöyhtiöistä poiketen yrittäjä ei ole koko henkilökohtaisella osuudellaan vastuussa yritystoiminnastaan, vaan ainoastaan sijoittamansa osakepääoman määrällä, eli vähintään 2500 eurolla yksityisessä osakeyhtiössä. Tämä on yksi merkittävä syy sille, miksi osakeyhtiö on yrittäjyydessä turvallinen vaihtoehto.

Osakeyhtiön voi perustaa yksin. Lisäksi tilintarkistajaa ei tarvitse valita, mikäli maksimissaan yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- Taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- Liikevaihto tai vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa tai
- Palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

(Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut 2017)

Osakeyhtiö siis sopii hyvin myös yksin yrittämiseen, kuten vaikkapa osaaikayrittäjyyteen. Osakeyhtiö sopii hyvin turvalliseen yrittämiseen henkilöyhtiöitä, eli avoin- ja kommandiittiyhtiöitä, paremmin. Tämä siksi, koska henkilöyhtiöissä yrittäjiä vaaditaan aina kaksi. Lisäksi molemmat yrittäjät ovat vastuussa yrityksen

toiminnasta omalla henkilökohtaisella varallisuudellaan. Mikäli toinen osapuoli esimerkiksi tekee huonoja päätöksiä yrityksen liiketoiminnan suhteen, on toisella osapuolella mahdollisuus joutua vastuuseen näistä virheistä.

Osakeyhtiöön on myös helppo palkata henkilökuntaa sekä laajentaa toimintaa. Osakeyhtiöön saa myös suhteellisen helposti hankittua rahoitusta, perinteisen pankkirahoituksen lisäksi, muun muassa osakeanneilla (Minilexin www-sivut 2017). Osakeyhtiön verotus on myös suoraviivainen ja kevyempi kuin muissa yritysmuodoissa. Näistä enemmän kohdassa 5.3.2 Veron määrä.

Osakeyhtiö koostuu pääomasta, johon kuuluu oma ja vieraspääoma. Vieraspääoma on useimmiten lainaa ja sillä on tästä johtuen takaisinmaksuvelvollisuus. Oma pääoma koostuu yksiselitteisimmin osakeyhtiön osakepääomasta (pakollinen) sekä edellisten sekä sen hetkisen tilikauden voitoista tai tappioista. Yrityksen omaisuuden arvonnousu myös nostaa omaa pääomaa. (Yrittäjien www-sivut 2017) Omaan pääomaan kuuluu myös ylikurssirahasto, arvonkorostusrahasto ynnä muut rahastot, joita ei joka osakeyhtiöstä löydy.

3.5 Liikeidea

Liikeideassa tuodaan esille se, miten yrityksen on tarkoitus toteuttaa toiminta-ajatuksen mukaista toimintaa. Liikeidea vastaa kysymyksiin, mitä, kenelle ja miten. (NewCo Helsinki 2017) Liikeideassa yleisesti myös verrataan sitä, miten oma liikeidea eroaa kilpailijoiden tuotteista tai palveluista (Yritys-Suomen www-sivut 2017; Kera Oy, 76).

Liikeidea usein elää yrityksen eri vaiheissa ja yleisesti vain ajan kuluessa. Liikeidea voidaan muokata esimerkiksi asiakassegmenttien muuttuessa tai yritys haluaa kohdentaa tuotteita tai palveluita eri kohdehenkilöille. Lisäksi digitalisaatio voi aiheuttaa sen, että markkinointia tai kaupankäyntiä on muutettava vallitsevaan tilanteeseen nähden. (Holopainen & Levonen 2008, 25) Liikeidea voi muuttua merkittävästi isoilla yrityksillä muun muassa yritysostojen muodossa.

3.6 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma on periaatteessa yhteenveto kaikesta siitä, mitä yritys toimiakseen vaatii ja samalla tarkastetaan, että kaikki on otettu huomioon (Perusta yritys www-sivut 2017). Liiketoimintasuunnitelman avulla yrittäjä hakee myös rahoitusta rahoituslaitoksilta ja se ohjaa myyntiä ja markkinointia. Liiketoimintasuunnitelmalla siis todistetaan yrittäjälle itselleen ja rahoittajille, että yritys menestyy esimerkiksi ilman tilinpäätöstietoja. (NewCo Helsinki 2017; Onnistu yrittäjänä www-sivut 2017)

Liiketoimintasuunnitelman vaiheet voi karkeasti luokitella Onnistu yrittäjänä www-sivujen 2017 mukaan seuraaviin seitsemään kohtaan: liikeidean hahmottaminen, asiakkaiden ja markkinan analyysi, kilpailijoiden havainnointi, omien tuotteiden ja palveluiden määrittäminen, myynti- ja markkinointitoimenpiteiden valinta, riskien arviointi sekä kirjanpidon ja talouden suunnittelu. Näiden lisäksi on tärkeää tuoda esille yrityksen johto ja yrityksen sisäinen organisointi (U.S Small Business Administration www-sivut 2017; NewCo Helsinki 2017). Aineettomien oikeuksien suojaus on tietyissä yritysmuodoissa myös tärkeää. Tämä tarkoittaa suojautumista esimerkiksi patentilla, hyödyllisyysmallisuojuksella tai tavaranmerkkisuojuksella, jotta oma tuote tai liikeidea on suojattu immateriaalilainsäädännön mukaisesti. (NewCo Helsinki 2017)

4 YRITTÄJÄN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT, REKISTERIT JA JÄRJESTELMÄT

4.1 Yrittäjän eläkevakuutus

Yrittäjän pitää ottaa yrittäjän eläkevakuutus (YEL), mikäli verotettava tulo on vähintään 7645,25 euroa (vuoden 2017 raja-arvo) ja yrittäjän ikä on 18-67 vuotta. Lisäksi yritystoiminnan pitää olla yhtäjaksoista vähintään neljän kuukauden ajan ja yrittäjän

pitää itse työskennellä yrityksessä. Tästä syystä pelkkä yrityksen omistaminen ei velvoita ottamaan YEL-vakuutusta. YEL-vakuutus on lakisääteinen ja niin pää- kuin sivutoimisen yrittäjän on otettava se, mikäli edellä mainitut ehdot täyttyvät. (Ilmarisen www-sivut 2017). Mikäli sivutoiminen yrittäjä saa vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä, ei hänen tarvitse ottaa YEL-vakuutusta, sillä vakuuttamisvelvoitetta ei ole. Eläkkeellä oleva yrittäjä halutessaan saa ottaa YEL-vakuutuksen, jolloin hänelle kertyy uutta eläkettä 1,5 % vuodessa ja sitä aletaan maksaa, kun henkilö on 68-vuotias. (Holopainen 2016, 178)

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa YEL-vakuutuksen määrän ja tästä syystä YEL-maksu on kaikissa eläkevakuutusyhtiöissä sama. Sen määrä riippuu tällä hetkellä työntekijän iästä: 18-52 sekä 63-67 vuotiaille YEL-maksu on 24,10 % ja 53-63 vuotiaille 25,60 %. Aloittava yrittäjä saa 22 % alennuksen vakuutuksesta neljän vuoden ajan. (Eteran www-sivut 2017)

4.2 Työttömyysturva

Päätoiminen, alle 68-vuotias yrittäjä, voi ansiotyöläisen tavoin halutessaan liittyä vapaaehtoiseen työttömyysturvakassaan. Tällä hetkellä Suomessa työttömyysturvaa tarjoaa Suomen Yrittäjien Työttömyyskassa sekä Ammatinharjoittajien ja Yrittäjien Työttömyyskassa. (Holopainen 2016, 147)

Itse ainakin sivutoimista yrittäjyyttä miettiessäni pelkään eniten työttömyysturvan menettämistä, mikäli ansiotyöni joutuisin syystä tai toisesta lopettamaan. Työ- ja elinkeinopalvelu (TE-toimisto) kuitenkin aina katsoo tilanteen tilannekohtaisesti, eikä pelkkä yrittäjyys automaattisesti tarkoita työttömyysturvan menettämistä.

Työttömyysturvajärjestelmässä on merkitystä muun muassa YEL-vakuutuksella, työskentelyllä yrityksessä tai yksityisenä elinkeinoharjoittajana ja yrityksen omistussuudella. TE-toimistolle tärkein asia on se, onko kyseessä pää- vai sivutoiminen yrittäjä. Pää- ja sivutoimisuuden määrittää se, miten paljon oman yrityksen toiminta vaatii omaa aikaasi: mikäli et pysty vastaanottamaan TE-toimiston tarjoamaa koko-

aikatyötä oman yrittäjyytesi ohelle, katsotaan sinun olevan päätoiminen yrittäjä. (Työ- ja elinkeinotoimiston www-sivut. 2017) Tämän lisäksi yritystoiminta katsotaan sivutoimiseksi ainakin silloin, kun yrittäjä on ollut muuhun kuin yrittäjänä suorittavaan työhön liittymättömässä kokoaikaisessa työsuhteessa vähintään kuusi kuukautta (Työttömyysturvalaki 2002/1290, 2 luku 5 §)

4.3 Erilaiset rekisterit ja järjestelmät

4.3.1 Yritys- ja yhteistötietojärjestelmä

Yritys- ja yhteisöjärjestelmän (YTJ) avulla voidaan perustaa yritys kokonaisuudessaan. YTJ on patenti- ja rekisterihallituksen sekä Verohallinnon yhteinen palvelu. Palvelun avulla voidaan perustaa tai lopettaa yritys sekä muuttaa tai hakea yrityksen perustietoja yrityshaussa. YTJ:n kautta ilmoitettavat tiedot välittyvät suoraan Verohallinnon sekä Patenti- ja rekisterihallituksen rekistereihin, jolle paperiset ilmoituslomakkeet tulisi myöskin ilmoittaa. On kuitenkin huomioitavaa, että ainoastaan osan ilmoituksista voi tehdä sähköisesti ja osan saattaa joutua tekemään paperilomakkeella. (Yritys- ja yhteistötietojärjestelmän www-sivut 2017)

4.3.2 Arvonlisärekisteri

Kaikkien yrittäjien, niin sivu- kuin päätoimisten, jotka harjoittavat arvonlisäverollista toimintaa ja joiden 12 kuukauden mukaisesti lasketun tilikauden liikevaihto on yli 10 000 euroa, on ilmoitettava arvonlisäverollisten rekisteriin. Yrittäjä voi kuitenkin halutessaan aina ilmoittautua arvonlisärekisteriin. (Holopainen 2016, 177; Verohallinnon www-sivut 2017) Mikäli tilikauden liikevaihto on alle 10 000 euroa, eikä arvonlisärekisteriin ole liittynyt, ei yrittäjä myöskään voi vähentää yritysostoihin sisältyvää arvonlisäveroa (Holopainen 2016, 177). Jos yritys on merkitty arvonlisäverovelvolliseksi, tulee yrityksen laskuihin ja muihin verovelvollisten välisiin asiakirjoihin merkitä myyjän arvonlisäverotunniste (ALV-tunniste, VAT-numero) (Ho-

lopainen 2016, 111). Arvonlisätunniste muodostetaan yrityksen yksilöintitunnuksesta (Y-tunnuksesta) (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän www-sivut 2017).

On kuitenkin huomioitavaa, että verottomia myyntejä ovat muun muassa kiinteistöluovutukset, terveyden- ja sairaanhoito, koulutus-, rahoitus- ja vakuutuspalvelut sekä esimerkiksi esiintymispalkkiot. (Holopainen 2016, 108; Arvonlisäverolaki 1993/1501, 4 luku 34 §)

4.3.3 Ennakkoperintärekisteri

Ennakkoperintärekisteriin liittyminen ei ole pakollista, vaikkakin se on erittäin suositeltavaa päätoimisille yrittäjille. Ennakkoperintärekisterin tarkoituksena on osoittaa, että työn korvauksen maksajan ei tarvitse tehdä ennakkopidätystä. Mikäli yrittäjä ei kuulu ennakkoperintärekisteriin, on yrittäjän hankittava verokortti ja esitettävä se työkorvauksen maksajalle. (Verohallinnon www-sivut 2017)

Rekisteriin ei merkitä hakijoita, jotka ovat maksajaan nähden työ- tai virkasuhteessa. Lisäksi rekisteriin eivät pääse yrittäjät, jotka ovat laiminlyöneet veromaksun, kirjanpitovelvollisuuden tai muuta verotukseen liittyvää velvoitetta. Samoista syistä rekisteristä voidaan poistaa liikkeenharjoittajat, jotka ovat näitä vastuita laiminlyöneet. Ennakkoperintärekisterissä olevien yritysten asiakkaat voivat myös saada kotitalousvähennystä (Holopainen 2016, 78; Verohallinnon www-sivut 2017).

5 ARVONLISÄVERO JA VEROTUS

5.1 Yleistä arvonlisäverosta

Arvonlisävero on välillinen vero, jonka yrittäjä kerää liiketoimintansa yhteydessä asiakkailtaan ja tilittää verottajalle. Pääsääntöisesti kaikki Suomessa tapahtuva liike-

toiminnasta on maksettava arvonlisävero. Yrittäjä tilittää arvonlisäverot kuukausittain. (Mäkinen ym. 2008, 22)

Verovelvollinen saa vähentää tämän arvonlisäveronmäärän myymiensä tavaroiden tai vastaavien ostohintaan sisältyneistä arvonlisäveroista. Arvonlisävero on niin sanottu läpikulkuera. (Mäkinen ym. 2008, 22) Käytännössä siis arvonlisäveron maksaa aina kuluttaja (Verohallinnon www-sivut 2017; Holopainen 2016, 108).

On kuitenkin poikkeustilanteita, jolloin arvonlisäveroa ei tarvitse maksaa tai liiketoiminta on sellaista, että elinkeinotoiminnan tuottamat myynnit ovat verottomia. Aloittavalle yrittäjälle tärkein muistettava poikkeavuus on se, että vähäisestä liiketoiminnasta saatavasta liikevaihdosta ei tarvitse maksaa arvonlisäveroa. Vähäinen liiketoiminta katsotaan olevan yrityksillä, joiden liikevaihto on alle 10 000 euroa tilikaudella. (Holopainen 2016, 108) Mikäli liikevaihto on alle 10 000 euroa, ei yrittäjän tarvitse edes rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi (Verohallinnon www-sivut 2017). Tilikauden pituus on yleensä 12 kuukautta, mutta tilikauden ei tarvitse olla kalenterivuosi 1.1-31.12. Esimerkiksi liiketoiminnan aloituksessa tilikausi voi olla myös lyhyempi tai pidempi, kuitenkin maksimissaan 18 kuukautta. Mikäli tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, on liikevaihto vastaavasti laskettava 12 kuukauden mukaiseksi. (Holopainen 2016, 164; Verohallinnon www-sivut 2017)

Verottomia myyntejä ovat esimerkiksi terveyden- ja sairaanhoito sekä sosiaalihuolto. Nollaverokantaista myyntiä on useimmiten vaihto- ja käyttöomaisuuksien myynti yritysjärjestelyissä, joissa ostaja alkaa käyttää samoja tavaroita liiketoiminnan harjoittamisessa. (Holopainen 2016, 109)

5.2 Arvonlisäveron määrä

Yleinen arvonlisäverokanta on 24 % ja tätä noudatetaan useimmissa palveluiden ja tavaroiden myynneissä (Verohallinnon www-sivut 2017). Tästä pienempiä verokantaja ovat 14 % ja 10 % ja nollaverokanta. Arvonlisävero on niin sanottu välillinen vero. (Holopainen 2016, 156)

14 % arvonlisävero tulee maksaa myynnistä, jotka tapahtuvat elintarvikkeiden, rehujen tai ravintola- ja ateriapalveluista. 10 % alennettua verokantaa käytetään esimerkiksi painetuissa kirjoissa (sähköiset kirjat ovat 24 % verokantaa), lääkkeissä, liikuntapalveluissa, elokuvanäytöksissä, henkilökuljetuksissa ja majoituspalveluissa. (Hollonpainen 2016, 156, Verohallinnon www-sivut 2017)

Esimerkki

Asiakas majoittuu hotellissa, jossa hän yöpyy yhden yön. Hintaan kuuluu aamupala (5 euroa). Hän syö ravintolassa aterian virvokkeilla, ostaa matkamuiston ja ottaa hierontaa laillistetulta hierojalta.

Verolliset hinnat:

Majoitus	150 euroa
Ateria	90 euroa
Matkamuisto	10 euroa
Hieronta	55 euroa

Verottomat hinnat

Majoitus	$150 - 5$ (aamupala, eri verokanta) = 145 euroa
	$145 * (1/1,10) = 131,82$ euroa
Aamupala	$5 * (1/1,14) = 4,39$ euroa
Ateria	$90 * (1/1,14) = 78,95$ euroa
Matkamuisto	$10 * (1/1,24) = 8,06$ euroa
Hieronta	55 euroa (arvonlisäverovapaata myyntiä)

- Verollinen myynti (liikevaihto) siis on $150 + 90 + 10 + 55$ euroa, eli 305 euroa.
- Veroton myynti on $131,82 + 4,39 + 78,95 + 8,06 + 55$ euroa, eli 278,22 euroa.
- Maksettavan arvonlisäveron määrä siis on 305 euroa $- 278,22$ euroa, eli 26,78 euroa.

Tässä esimerkissä yrittäjä joutuisi tilittämään valtiolle arvonlisäveroä 26,78 euroa saamastaan 305 euron liikevaihdosta.

5.3 Verotus

5.3.1 Yleistä verotuksesta

Verotuksella ylläpidetään valtiota, kuntia sekä evankelisluterilaista tai ortodoksista kirkkoa, joilla on tällä hetkellä verotusoikeus Suomessa (Holopainen 2016, 156). Verorahoilla ylläpidetään myös julkisen sektorin toimintaa, turvallisuutta, koulutusta, terveydenhuoltoa ja hyvinvointia.

Maksettava vero koostuu välittömistä tai välillisistä veroista. Välittömiä veroja ovat muun muassa valtiolle maksettavat tuloverot ja varainsiirtovero sekä kirkolle maksettava kirkollisvero. Välillisiä veroja ovat esimerkiksi arvonlisävero, valmistevero ja tulli. (Holopainen 2016, 156)

Valtiolle maksettava tulovero peritään niin yrityksiltä kuin yksityishenkilöiltäkin. Yksityishenkilöiltä tuloveroa peritään palkasta progressiivisesti tuloveroasteikon mukaan ja yrityksiltä suhteellisesti. Progressiivinen tulovero tarkoittaa sitä, että maksettavien verojen määrä kasvaa verotettavien tulojen mukaan, kun taas suhteellinen tulovero tarkoittaa sitä, että tuloksesta peritään aina sama vero, oli verotettava tulo miten iso tai pieni tahansa. (Nieminen 2017)

Uudelle yrittäjälle on tärkeä huomata, että vuodesta 2017 alkaen yrittäjällä on oikeus yrittäjävähennykseen. Vähennyksen suuruus on 5 % tuloksesta. Lisäksi pienyrityksillä, joiden liikevaihto on alle 500 000 euroa, on oikeus maksaa arvonlisäveroä maksuperusteisesti, ei ennakkipidätyksen muodossa. Tällä on merkitystä muun muassa maksuvalmiuteen. (Yrittäjien www-sivut 2017)

5.3.2 Veron määrä

Yksityishenkilöiden ansiotulojenverotus on progressiivista, eli veron määrä kasvaa tulojen noustessa. Veromäärien tulorajat määritellään vuosittain. Ansiotuloa on palkkatulo, yrittäjän ansiotulo-osuus, veronalaiset etuudet ja eläketulo. Alla tuloverorajat vuodelle 2017:

Valtion tuloveroasteikko 2017

Valtion tuloveroasteikko 2017

Versiohistoria
<p>Antopäivä 8.12.2016</p> <p>Voimassaolo Toistaiseksi</p>

Vuodelta 2017 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Veron alarajan kohdalla, euroa	Veron alarajan ylittävältä tulo-osasta, %
16 900—25 300	8	6,25
25 300—41 200	533,00	17,5
41 200—73 100	3 315,50	21,5
73 100—	10 174,00	31,5

(Verohallinnon www-sivut 2017)

Yksityishenkilöiden pääomatulot ovat lievästi progressiiviset - 30 000 euroon asti veroprosentti on 30 % ja tämän ylittävältä osalta 34 %.

Osakeyhtiöiden ja osuuskuntien tulovero, ”veroprosentti”, on 20 %. Veron määrä lasketaan aina yrityksen tuloksesta, joka syntyy, kun verotettavasta tulosta vähennetään vähennyskelpoiset menot (ainehankinnat, ostot ja esimerkiksi palkat). Osakeyhtiö maksaa ennakkoveroa, eli arvioidun veron määrä maksetaan ennakkoon. Tätä ennakkoveroa maksetaan erissä tilikauden aikana ja erien määrä riippuu ennakoidun veron määrästä. Mikäli maksetun veron määrä jää liian suureksi tai pieneksi, näiden erotus tasataan kuten palkansaajillakin. (Verohallinnon www-sivut 2017)

Henkilöyhtiöiden, eli avoimen ja kommandiittiyhtiön, tulos verotetaan ansio- ja pääomatulona. Yritystuloksesta erotetaan ensimmäiseksi pääomatulo-osuus, jonka jälkeen jäävä osa on ansiotuloa. Osakkaan pääomatuloksi luetaan osuus tuloksesta, joka vastaa 20 % osakkaan osuudesta yhtiön nettovarallisuuteen ja loput verotetaan ansiotulon progressiivisen verokannan mukaan. Lisäksi pääomaomatuloon lisätään 30 % mahdollisesti maksetuista palkoista. Tämä pääomaoma-tulososuus verotetaan 30 000 euroon asti 30 % mukaan ja sen ylittävältä osalta 34 % mukaan. (Verohallinnon www-sivut 2017; Leppiniemi 2010, 169)

6 HIEROJA- JA FYSIOTERAPEUTTI YRITTÄJÄN AMMATINPIIRTEET

Monet terveydenhuollon ammattinimikkeet ovat Suomessa on nimikesuojattuja. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi fysioterapeutti, farmaseutti, koulutettu/laillistettu hieroja- tai ravitsemusterapeutti -ammattinimikettä eivät saa käyttää muut kuin alan koulutuksen käyneet henkilöt, jotka ovat saaneet luvan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta, Valviralta. (Valviran www-sivut 2017)

6.1 Terveydenhuollon ammattihenkilöiden yleiset velvollisuudet

Hierontayrityksen toiminnan aloittamisesta tulee ilmoittaa terveydenhuollon aluehallintoviraston ylläpitämään ammatinharjoittajien rekisteriin. Yrityksen kautta harjoitettava terveydenhuollon palveluntarjonta edellyttää lupaa aluehallintovirastolta tai

Valviralta. Itsenäisen ammatinharjoittajan ei tarvitse hakea erillistä lupaa, mutta hänen tulee tehdä ilmoitus toiminnan aloittamisesta aluehallintovirastoon. Lisäksi terveydenhuollon työstä on annettava vuosittain toimintakertomus, jonka tulee sisältää muun muassa asiakasmäärät sekä esimerkiksi mahdolliset henkilökuntaan tai toimintaan liittyvät muutokset. (Aluehallintoviraston www-sivut 2017)

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden, mukaan lukien laillistettujen hierojien, on Lain terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1994/559 sekä Koulutettujen hierojien liiton www-sivujen 2011 perusteella toimittava seuraavin tavoin:

- Velvollisuus ilmoittaa syntymästä ja kuolemasta
- Potilasasiakirjojen laatiminen ja säilyttäminen sekä niihin liittyvien tietojen salassapito
- Salassapitovelvollisuus
- Oikeaoppiset menettelytavat
- Täydennyskoulutusvelvollisuus ja jatkuva ammatillinen kehittyminen
- Kielitaito
- Ilmoitus- ja vakuuttamisvelvollisuus
- Määräysten noudattaminen ja tietojen antaminen
- Ohjaus ja valvonta

On kuitenkin muistettava, että nimikesuojattujen henkilöiden ammattihenkilöiden työtehtävissä voivat toimia muutkin kuin luvan saaneet henkilöt, kunhan työtä tekevällä henkilöllä on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito turvallisen hoitotyön suorittamiseen. Laillistetun ammattihenkilön tehtävissä voi toimia tilapäisesti myös kyseiseen ammattiin opiskeleva juuri sitä ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena. (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1994/559)

6.2 Keitä ovat fysioterapeutit ja mitä on fysioterapia?

Fysioterapeutit ovat terveydenhuollon laillistettuja ammattihenkilöitä, jotka ovat suorittaneet 3,5 vuoden kestävästä ammattikorkeakoulututkinnon. Ennen vanhaan lääkin-tävoimistelija ja erikoislääkintävoimistelijat vastaavat nykyajan fysioterapeutin am-mattinimikettä. (Auronin www-sivut 2017)

Fysioterapialla autetaan monenlaisia tuki- ja liikuntaelinvaivoja. Fysioterapia on ki-vun poistamista sekä työ-, toiminta- tai liikkumiskyvyn hoitoa, ylläpitoa tai paranta-mista. Fysioterapialla tunnistetaan ja korjataan esimerkiksi vääriä liikemalleja, mobi-lisoidaan raajojen liikkeitä oikeanlaisiksi, tunnistetaan kehon vääranlaisia rasituspis-teitä. Fysioterapiaa käytetään myös leikkauksen jälkeiseen kuntoutukseen, työperäis-ten vammojen hoitoon ja moneen muuhun elämään vaikuttavaan ongelmaan, esimer-kiksi huimaukseen. Huippu-urheilussakin käytetään fysioterapiaa, joskin silloin pää-paino on tietysti vammojen ennaltaehkäisyssä ja hoidossa, mutta myös tulostuksen parantamisessa muun muassa liikeratojen ja kehon oikeaoppisen rasituksen maksi-moimisella. Fysioterapeutit avustavat asiakkaitaan myös erilaisten apuvälineiden (pyörätuoli, kävelykepit) käyttöönotossa sekä varmistavat asiakkaiden kotiympäris-tön soveltuvuuden kyseisten apuvälineiden käyttöön. (Metropolia ammattikorkeakoulu 2017)

6.3 Fysioterapeutin eettiset ohjeet

Fysioterapeuttien eettiset ohjeet vastaavat Suomen fysioterapeuttien www-sivujen 2017 mukaan yleisiä terveydenhuollon ammattihenkilöiden eettisiä ohjeita.

Fysioterapeutin tehtävä on väestön toimintakyvyn, terveyden sekä toiminnan edistä-minen ja ylläpito sekä sairauksien ehkäiseminen. Fysioterapeutti toimii tiiviissä yh-teistyössä asiakkaan perheen ja lähipiirin kanssa, joten hyvät vuorovaikutustaidot ovat elinehto työssä menestymiseen. Lähipiirillä onkin yleisesti suurin merkitys kun-toutuksen kannalta, joten oikeaoppinen lähipiirin ohjeistus on tärkeää.

Fysioterapiassa hoitajakso voi olla todella pitkä, mistä syystä fysioterapiassa on ennen kaikkea todella tärkeää luoda vahva, avoin suhde asiakkaan kanssa. Vahva suhde parantaa vuorovaikutusta ja helpottaa asiakkaan avautumista hoitavalle ammattihenkilölle. Tällöin fysioterapeutin on helpompi saada tärkeää hoitoon liittyvää tietoa asiakkaalta, jolloin myös hoitotulos on laadukkaampaa. Kipua aiheuttavat tilat eivät suinkaan aina ole vain rasitusperäisiä, vaan kyse voi olla henkilökohtaisista, esimerkiksi kotioloista johtuvan henkisen rasituksen osaltaan aiheuttamista oireista. Tällaisia asioita ei saa ilmi, ellei asiakas avaudu näistä fysioterapeutille. (Metropolia ammattikorkeakoulu 2017)

7 LIKETOIMINTASUUNNITELMA PERUSTETTAVALLE YRITYKSELLE

Ei julkaistu tässä versiossa.

8 YHTEENVETO JA POHDINTA

Opinnäytetyösuunnitelma sai alkunsa, kun pääsin opiskelemaan fysioterapeutiksi niihin aikoihin, kun opinnäytetyötä olisi pitänyt alkaa tehdä. Tässä työssä sain yhdistettyä hyvin liiketaloutta ja fysioterapiaa. Opinnäytetyö on erittäin ajankohtainen, minun kiinnostuksen kohteitani mukaileva ja käytännönläheinen, sillä valmistunut liiketoimintasuunnitelma tulee mitä todennäköisimmin lähiaikoina käyttöön.

Liiketoimintasuunnitelma on ehkä se tärkein osa uuden yrityksen perustamisessa. Liiketoimintasuunnitelma ei auta yrittäjää ainoastaan esimerkiksi hahmottamaan toimintaansa, kannattavuuttaan, markkinatilannetta liiketoiminta-alueellaan ja ymmärtämään vahvuuksiaan tai heikkouksiaan, vaan liiketoimintasuunnitelmalla on erittäin tärkeä rooli ulkopuolista rahoitusta hankkiessa. Rahoituksen saaminen voi olla välttämätöntä yrityksen aloituksen tai toiminnan jatkumisen kannalta. Tästä syystä liiketoimintasuunnitelma kannattaa olla pikkutarkka, sisältää kannattavuuslaskelmia, analyysyjä omasta toiminnastaan, palvelukuvauksia ja hinnastoja, jotta rahoituslaitokset saavat selkeän ja kattavan kuvan yrityksen toiminnasta ja liikeideasta. Pelkästään riskien minimoimisen ja välttämisen kannalta liiketoimintasuunnitelmaan tulee panostaa.

Tässä syntynyt liiketoimintasuunnitelma vastaa erinomaisesti sille asetettuja tavoitteita. Liiketoimintasuunnitelma palvelee perustettavan osa-aikayrityksen tarpeita, antaa viitteitä siitä, miten yritys tulee toimimaan ja sisältää ne pääkohdat, joihin haluttiinkin perehtyä tarkemmin.

Niin sanottu lyhyt liiketoimintamalli riittää hyvin osa-aikayrittäjyyteen perustajan fysioterapeutin opintojen ajaksi. Liiketoimintasuunnitelmaa on helppo laajentaa koulutuksen päätyttyä, jolloin liiketoimintaan saatetaan lisätä fysioterapiapalveluiden tarjoaminen. Tässä tilanteessa suunnitelmaan tulisi lisätä kilpailija-analyysyjä, markkinointisuunnitelma, brändäys-ideoita sekä tarkempia kannattavuuslaskelmia varsin-

kin, mikäli liiketoiminnan laajentaminen vaatii työntekijöiden palkkaamista ja toimitalan hankkimista. Tällöin saattaa olla tarvetta myös rahoitukselle, jonka saamista perusteellinen, täysmittainen liiketoimintasuunnitelma auttaa.

Opinnäytetyöprosessin aikana tuli perehdyttyä monenlaisiin liiketalouden ja yrityksen perustamiseen liittyvään aineistoon ja sitä kautta myös eri yritysmuotoihin. Tästä johtopäätöksenä yritys päätettiin perustaa osakeyhtiönä(Oy:nä), mihin merkittävimpinä syinä olivat kevyempi verotus, vähäisempi yrittäjän omavastuu, monipuolisemmat verovähennysoikeudet ja hyvät laajentamismahdollisuudet. Osakeyhtiön kautta on myös helppo harrastaa monipuolista yritystoimintaa. Haittapuolena on raskaampi byrokratia, joka kylläkin on pienehköä niin sanotulla pienellä yhtiöllä.

Nähtäväksi jää, tuleeko laadittu liiketoiminta käytäntöön, miten se palvelisi yrittäjän tarpeita ja oliko osakeyhtiö se oikea yritysmuotovalinta tällaisessa perustajan elämänvaiheessa ja liikeidean toteuttamisessa. Vaikka liiketoimintasuunnitelma ei tullutkaan käyttöön eikä yritystä perustettaisi, oli tämä opinnäytetyöprosessi erittäin kehittävä ja opettava tulevaisuutta sekä yrittäjyyttä ylipäättään silmällä pitäen.

LÄHTEET

- Aluehallintoviraston www-sivut. 2017. Viitattu 23.7.2017. <https://www.avi.fi>
- Auronin www-sivut. Viitattu 22.7.2017. <https://www.auron.fi/usein-kysyttya/mita-fysioterapia-on/>
- Autere, H. 2017. ECVET. Viitattu 3.11.2017.
http://www.oph.fi/download/122127_Autere_ECVET.pdf
- Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501 muutoksineen.
- Eteran www-sivut. 2017. Viitattu 7.6.2017. <http://www.etera.fi>
- Holopainen, T. 2016. Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. Vantaa: Hansaprint Oy.
- Holopainen, T. & Levonen, A.-L. 2008. Yrityksen perustajan opas. Silta yrittäjyyteen. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Ilmarisen www-sivut. 2017. Viitattu 7.6.2017. <https://www.ilmarinen.fi>
- Ilmoniemi, M., Järvensivu, P., Kyläkallio, K., Parantainen, J. & Siikavuo, J. 2009. Uuden yrittäjän käsikirja. Helsinki: Talentum.
- Jylhä, E. & Viitala, R. 2007. Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Keskuskauppakamari 2011. Yrityksen perustajan opas 2011. Viitattu 2.6.2017.
- Kera Oy. 1996. Miten laaditaan hyvä liiketoimintasuunnitelma. Kuopio: Kera Oy.
- Koulutettujen hierojien liiton www-sivut. 2017. Viitattu 24.7.2017. <http://www.khl.fi>
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28.6.1994/559 muutoksineen.
- Leppiniemi, J. 2010. Omistajayrittäjän verotus. Tietosykli Oy.
- Metropolia ammattikorkeakoulu. 2017. Oma oppiminen koulussa.
- Minilexin www-sivut. 2017. Viitattu 3.11.2017. <https://www.minilex.fi>
- Mäkinen, I., Stenbacka, J. & Söderström, T. 2008. Katteella tulosta. Porvoo: Werner Söderström Osakeyhtiö.
- NewCo Helsinki. 2017. Opas yrittäjyyteen. Viitattu 2.6.2017.
http://www.newcohelsinki.fi/application/files/6614/8725/3392/Perustamisopas_alkavalle_yrittajalle_2017.pdf

- Nieminen, M. 2017. Tulovero. Viitattu 30.5.2017.
<http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:tulovero>
- Onnistu yrittäjänä www-sivut. 2017. Viitattu 1.6.2017.
<https://www.onnistuyrittajana.fi>
- Patentti- ja rekisterihallituksen www-sivut. 2017. Viitattu 31.5, 2.11 ja 4.11.2017.
<https://www.prh.fi/>
- Pellervo perustajan oppaan www-sivut. 2017. Viitattu 3.7.2017.
<http://perustajanopas.pellervo.fi/>
- Perusta yritys www-sivut. 2017. Viitattu 2.6.2017. <https://www.perustayritys.fi/>
- Suomen fysioterapeuttien www-sivut. 2017. Viitattu 24.7.2017.
<https://www.suomenfysioterapeutit.fi/>
- Työ- ja elinkeinotoimiston www-sivut. 2017. Viitattu 7.6.2017. <http://www.te-palvelut.fi>
- Tilastokeskuksen www-sivut. 2017. Viitattu 3.6.2017. <http://www.stat.fi>
- Tilintarkastuslaki 18.9.2015/1141 muutoksineen.
- Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290 muutoksineen.
- U.S Small Business Administration www-sivut. 2017. Viitattu 3.6.2017.
<https://www.sba.gov>.
- Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän www-sivut. 2017. Viitattu 7.6 ja 2.11.2017.
<https://www.ytj.fi>
- Yrittäjien Aina kannattaa yrittää -PowerPoint 4.8.2015. Viitattu 31.5.2017
www.yrittajat.fi/sites/default/files/aina_kannattaa_yrittaa_0.pptx
- Yrittäjien www-sivut. 2017. Viitattu 6.7 ja 3.11.2017. <https://www.yrittajat.fi>
- Yritys-Suomen www-sivut. 2017. Viitattu 29.5 ja 1.6.2017. <https://yrityssuomi.fi>
- Valviran www-sivut. 2017 Viitattu 23.7.2017. <http://www.valvira.fi>
- Verohallinnon www-sivut. 2017. Viitattu 7.6, 4.7, 5.7 ja 3.8.2017.
<https://www.vero.fi>